

In de eerste bijdrage van deze nieuwe jaargang belicht Marian van der Sypt de opleiding tot 'Ervaringsdeskundige in armoede en sociale uitsluiting', die de afgelopen jaren in Vlaanderen is ontwikkeld. Binnen deze opleiding neemt het werken met levensverhalen van de cursisten een centrale plaats in. De cursisten brengen om zo te zeggen hun eigen leven als centrale casus binnen in het leerproces. Ervaringen en experimenten in organisaties waar men zocht naar de oorzaken van de armoedesituatie, en naar de hardnekkigheid waarmee armoede zich in verschillende generaties nestelt, leidden tot de omschrijving van de *missing link* tussen armen en niet-armen. In deze organisaties ontdekte men ook hoe het vertellen van levensverhalen een bron kon worden van kennis en kracht. Deze ervaringen vormden de grondslag voor de expliciete keuze om in de opleiding tot ervaringsdeskundige het werken met levensverhalen als didactische methode te integreren. De effecten zijn onmiskenbaar: het gevoel van eigenwaarde en de identiteit van de cursisten wordt versterkt; hun communicatieve vaardigheden verbeteren aanmerkelijk, er zijn positieve gevolgen voor hun privé-leven. Zowel vanuit het werkveld als vanuit de overheid bestaat er belangstelling om het werken met levensverhalen ook aan te wenden voor de doelgroep buiten de opleiding tot ervaringsdeskundige.

De Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid wil dat de professional een belangrijker rol gaat spelen in de maatschappelijke dienstverlening. In 'Het wankele voetstuk van de professional' onderzoekt Rietje Meijer, directeur van de Nederlandse Vereniging van Maatschappelijk Werkers (NVWM), aan welke randvoorwaarden moet worden voldaan om dit voornemen succesvol ten uitvoer te brengen. Volgens de auteur is er aandacht nodig voor de kwaliteit van de professional op drie fronten. Ten eerste zal de machtspositie en autonomie van maatschappelijk werkers moeten worden versterkt. Ten tweede zal het met de mond beleden belang van kennisontwikkeling daadwerkelijk in praktijk moeten worden gebracht, wat onder andere kan gebeuren door een sterker ontwikkelingsklimaat te creëren binnen organisaties. Ten derde blijkt uit een onderzoek naar succesvolle persoonskenmerken van 'top'-maatschappelijk werkers dat werkmotivatie, ontwikkelingsgerichtheid, betrokkenheid bij cliënten, autonomie, zich lokaal goed kunnen profileren, samenwerkingsgerichtheid en het vermogen om kritisch te reflecteren van grote waarde zijn voor een goede beroepsuitoefening.

De NVWM heeft het initiatief genomen om de mogelijkheden tot wetenschappelijk onderzoek op het terrein van het maatschappelijk werk te inventariseren. In zijn bijdrage probeert Carol van Nijnatten uit de prak-

tijk van de jeugdhulpverlening enkele onderzoeksvragen te concretiseren. Hij doet dit aan de hand van de casus Savannah. Van Nijnatten beziet de belangrijkste kritiekpunten van de Inspectie jeugdzorg op de betekenis die deze in algemene zin hebben voor de kwaliteit(sbewaking) van dienstverleningsprocessen. Uit deze kritiekpunten destilleert hij een aantal vragen voor onderzoek waarop men vanuit de praktijk van het maatschappelijk werk tezamen met de wetenschap een antwoord kan trachten te formuleren. Het gaat daarbij vooral om vragen naar de kwaliteit en de sturing van het primaire proces, de overdracht en samenwerking tussen professionals van mogelijk verschillende instellingen, en de relatie tussen institutionele regelgeving en de professionele beslissingsruimte. In het signalement wordt aandacht gevraagd voor het internationale congres over handelingsonderzoek dat eind augustus in Nederland zal plaatsvinden en de introductie van de tweede masteropleiding Sociale Interventie tijdens de LESI-themadag eind april. De eerste boekbespreking sluit goed aan bij de bijdrage over de opleiding tot ervaringsdeskundige in armoede en sociale uitsluiting. In de betreffende publicatie wordt verslag gedaan van de praktijk van beleidsparticipatie door armoedeverenigingen in België. Verder wordt ook een studie naar nieuwe initiatieven om de leefbaarheid en veiligheid in achterstandsbuurten te verbeteren, aan de orde gesteld. Daarna volgt een bespreking van een aantal publicaties rondom *focus groups*. Op de HSAO-pagina kunt u kennismaken met het lectoraat 'Social Work & Arts Therapies' aan de Christelijke Hogeschool Nederland (CHN) te Leeuwarden. Het lectoraat, dat is gekoppeld aan het instituut Mens en Maatschappij, kijkt zo veel mogelijk over de sectoren heen. Bij het vormgeven van de programma's gaat het niet alleen om ontwikkelen van kennisproducten, maar ook om het implementeren in de praktijk.

Andries Baart, hoofdredacteur
Coyan Tromp, eindredacteur